

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Lilia Pașa,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Liliei Pașa împotriva Colegiului de Ecologie din Chișinău cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Lilia Pașa și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 03 martie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 26 iunie 2014, Lilia Pașa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Colegiului de Ecologie din Chișinău cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, începînd cu 01 septembrie 2004, a activat în funcția de profesor la specialitatea „Ecologia și protecția mediului” la Colegiul de Ecologie din Chișinău, fiind angajată în baza ordinului nr.75-c din 30 august 2004.

Menționează că, la 01 septembrie 2006, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 52-a între Colegiul de Ecologie din Chișinău și ea, conform căruia a fost angajată, începînd cu 01 septembrie 2006, pe termen nedeterminat, în funcția de profesor.

Susține că, în anul 2009, de Ziua profesională a pedagogului, ea a fost decorată cu diploma de onoare în temeiul ordinului nr. 125 din 05 octombrie 2009.

Afirmă că, la sfîrșitul lunii martie 2014, ea a fost învinuită verbal de administrația Colegiului, în particular, de directorul instituției de micșorarea notelor, cu care au fost evaluați elevii.

Invocă că, în jurul acestei chestiuni au avut loc un șir de discuții aprinse în biroul directorului Colegiului, în care au fost implicați și alți profesori, iar în cadrul acestor discuții, directorul a manifestat o atitudine ostilă față de ea, fiindu-i

reproșat faptul că „face evaluări de capul său”, că este o „profesoară rea, încăpățînată” și că „este bolnavă dacă nu-l ascultă”.

Mai invocă că, urmare a acestor divergențe, a avut loc examinarea unor contestații a notelor înaintate de elevi. Deși ea a fost prezentă în Comisie, au fost respinse în mod brutal toate opțiunile înaintate de ea cu privire la evaluarea cunoștințelor elevilor, iar în rezultat, elevilor le-au fost majorate notele.

Menționează că, la data de 01 aprilie 2014, directorul Colegiului de Ecologie din Chișinău a emis ordinul nr. 31-c, prin care ea a fost concediată din funcția de profesor în baza art. 86 alin. (1) lit. n) din Codul muncii, de la data de 01 aprilie 2014.

Susține că, la data de 01 aprilie 2014, ea a petrecut lecția a II, la a treia lecție a stat la catedră, la a IV-a lecție a avut iarăși lecție, pe care a petrecut-o.

Afirmă că, ea a aflat ulterior despre faptul că, după perechea a II-a a aceleiași zile a avut loc Consiliul administrativ al Colegiului, unde s-a discutat concedierea sa.

Invocă că, ea a plecat din Colegiu în acea zi după ora 15.30, însă nimeni nu i-a spus că a fost concediată și nici nu a fost invitată la Consiliul administrativ.

Consideră că, în privința sa a fost aplicată neîntemeiat și ilegal sancțiunea disciplinară - concedierea.

Mai invocă că, în afară de faptul că concedierea este cea mai severă sancțiune, aceasta a fost bazată pe cel mai sever temei, care poate fi aplicat în privința unui pedagog - aplicarea, chiar și o singură dată, de către un cadru didactic a violenței fizice sau psihice față de discipoli (art.301), conform art. 86 alin. (1) lit.n) din Codul muncii.

Menționează că, aplicarea acestei sancțiuni are o conotație morală și psihologică, prin urmare, un impact grav asupra sa.

Susține că, nu i-au fost aduse la cunoștință care acțiuni ale sale au fost considerate „violente” de către pârât, pentru care tip de „violență” fizică sau psihică a fost concediată și față de cine a aplicat presupusa „violență”, iar fiind o acuzație foarte gravă, ea avea dreptul să cunoască pentru care fapte a fost acuzată de „violență” și concediată.

Afirmă că, sancțiunea disciplinară - concedierea i-a fost aplicată cu încălcarea normelor imperative de procedură stabilite de Codul muncii.

Invocă că, pînă la aplicarea sancțiunii, angajatorul a fost obligat să-i ceară o explicație scrisă privind fapta care a fost considerată comisă de salariată. Acesta este și un drept al salariatei, prin intermediul căruia ar fi fost asigurat dreptul acesteia de a se expune, a obiecta și a da explicații (art. 208 alin. (1) din Codul muncii).

Mai invocă că, nu a fost organizată o anchetă de serviciu, iar avînd în vedere gravitatea faptei pentru care a fost concediată, ancheta de serviciu prevăzută de art.208 alin. (2) din Codul muncii este obligatorie, iar în cadrul anchetei de serviciu ea avea dreptul să-și explice atitudinea, să ia cunoștință de probele care au stat la baza aplicării sancțiunii de concediere, să prezinte contra-probe sau argumente în justificarea sa.

Consideră că, ea a fost sancționată pentru aparențe false, deoarece o anchetă de serviciu nu a fost organizată, nu au existat constatări de probe și fapte, nu a fost

întocmit nici un act de constatare, înregistrare a „faptei/faptelor violente” care să-i fi fost aduse la cunoștință și să-i fi fost cerute explicații asupra lor.

Menționează că, concedierea sa ilegală și neîntemeiată pentru aplicarea violenței i-a provocat suferințe psihice și stres.

Sușține că, modalitatea, în care a fost emis ordinul de concediere și adus la cunoștința sa, a fost una înjositoare și dezonorantă, ea suportând o stare de dezamăgire și neîncredere în raport cu valorile față de care este atașată timp de 14 ani de pedagogie, iar prin înaintarea gravelor acuzații de aplicare a violenței față de discipoli, i-a fost creat sentimentul de frustrare, nedreptate și umilință și i-a fost diminuată reputația profesională

Afirmă că, ea suportă consecințe continue în plan profesional.

Solicită anularea ordinului pârâtului nr. 31-c din 01 aprilie 2014 privind concedierea sa din funcția de profesor în baza art. 86 alin. (1) lit. n) din Codul muncii, restabilirea sa în funcția de profesor la specialitatea „Ecologia și protecția mediului” la Colegiul de Ecologie din Chișinău, încasarea de la pârât a salariului pentru absența forțată de la serviciu, începând cu 01 aprilie 2014 până la data pronunțării hotărârii, reieșind din salariul net de 5239,32 lei, ceea ce la data înaintării cererii de chemare în judecată constituie aproximativ 15717 lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 salarii, ceea ce constituie suma de 52393 lei și încasarea de la pârât a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 martie 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, ordinul pârâtului nr.31-c din 01 aprilie 2014, prin care reclamanta a fost concediată din funcția de profesor în baza art. 86 alin. (1) lit. n) din Codul muncii, începând cu 01 aprilie 2014, este legal, deoarece s-a constatat că, a exista motive de fapt și de drept pentru concedierea reclamantei, fiind respectată și procedura de concediere.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015 a fost respins apelul declarat de către Lilia Pașa reprezentată de către avocatul Viorica Grecu și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 februarie 2016 a fost admis recursul declarat de către Lilia Pașa reprezentată de către avocatul Viorica Grecu, casată integral decizia instanței de apel și restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016 a fost respins recursul declarat de către Lilia Pașa și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 25 iulie 2016 și 20 septembrie 2016, Lilia Pașa a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele judecătorești au aplicat eronat normele de drept material și, anume, art. 208 alin. (2) din Codul muncii, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și, anume, instanțele judecătorești au aplicat art. 208 alin. (1) din Codul muncii, în redacția Legii nr. 205 din 20 noiembrie 2015, însă urmau să aplice art. 208 alin. (1) din

Codul muncii, în redacția din 01 aprilie 2014, când a fost întocmit actul privind refuzul de a prezenta explicația.

Menționează că, instanțele judecătorești, la examinarea cauzei, au ignorat procedura de investigare a cazului, stabilită în ordinele Ministerului Educației nr.77 din 22 februarie 2013 și nr. 858 din 23 august 2013.

Susține că, instanța de apel nu a examinat argumentele invocate de către ea în cererea de apel, astfel, decizia instanței de apel este nemotivată.

Consideră că, prin decizia instanței de apel i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilit cu certitudine momentul comunicării recurenței a deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi

putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Lilia Pașa nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Lilia Pașa, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Lilies Pașa ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Lilies Pașa se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic